

Rezultate recente in analiza pronumelui in Teoria Reprezentarii Discursului

1. Introducere

Pornind de la ideea ca pronumele este o categorie dependenta din punct de vedere semantic, in sensul ca are nevoie de un antecedent pentru a primi o interpretare, aceasta lucrare analizeaza relatiile dintre pronume si antecedenti la nivelul discursului. Mai precis, ne vom concentra atentia asupra urmatoarelor intrebari: Cum este influentata relatia de accesibilitate dintre pronume si antecedenti de ierarhia discursurilor? Cand este un antecedent accesibil pronomelor pentru a conferi coerenta discursului care le contine? Mai intai, vom prezenta modul in care sunt explicate relatiile anaforice in propozitii izolate si vom vedea ca aceasta analiza nu poate fi aplicata cu succes atunci cand se trece dincolo de nivelul propozitiei. O serie de teorii au propus metode diferite de captare a legaturilor anaforice in discurs: abordarea lui Evans (1977), Teoria Reprezentarii Discursului (Kamp:1981, Kamp & Reyle: 1993) si Semantica Dosarelor¹ (Heim: 1983) a caror analiza este similara si Logica Dinamica a Predicatelor (Groenendijk & Stokhof: 1991). Dintre toate, vom acorda o atentie sporita Teoriei Reprezentarii Discursului² si felului original in care aceasta trateaza problema anaforei.

2. Anafora la nivelul propozitiei

Abordarea traditionala (Geach: 1962) ofera o explicatie simpla pentru interpretarea pronomelor, si anume pronumele sunt fie expresii coreferentiale, fie variabile legate. Pronumele coreferentiale sunt cele care au acelasi referent ca si antecedentul lor, adica stabilesc o corespondenta cu acelasi obiect din lume ca si antecedentul lor. Iata un exemplu in acest sens:

- (1) *John_i speaks five foreign languages. He_i is very intelligent.*
'Ion vorbeste cinci limbi straine. [pro] Este foarte inteligent.'

In exemplul (1), pronumele [pro]³ se refera la acelasi individ ca si subiectul, deci este coreferential cu "Ion". Daca analizam exemplele de mai jos, observam ca lucrurile sunt mai complexe:

- (2) *Every man_i knows he_i is mortal.* (Geach:1962)
'Orice om stie ca [pro] este muritor.' $\forall x [\text{om}(x) \wedge x \text{ stie ca } x \text{ este muritor}]$
- (3) *A student_i thought she_i had passed the exam.* (Swart: 1998)
'O studenta credea ca [pro] a trecut examenul.' $\exists x [\text{studenta}(x) \wedge x \text{ credea ca } x \text{ a trecut examenul}]$

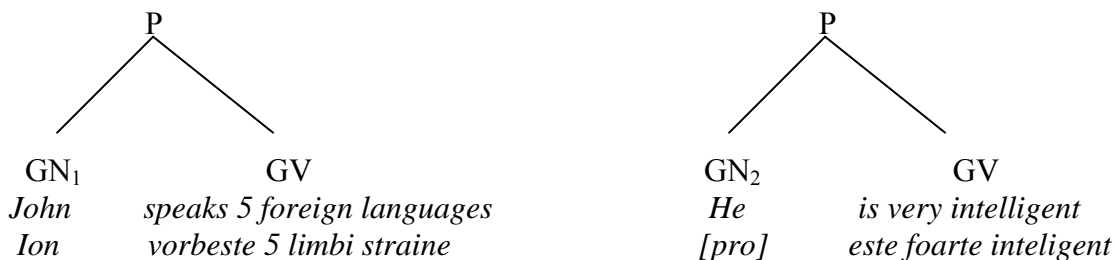
¹Iata si denumirea englezeasca a teoriei lui Heim (1983): "File Change Semantics".

²Vom folosi, in multe situatii, prescurtarea DRT care vine de la "Discourse Representation Theory".

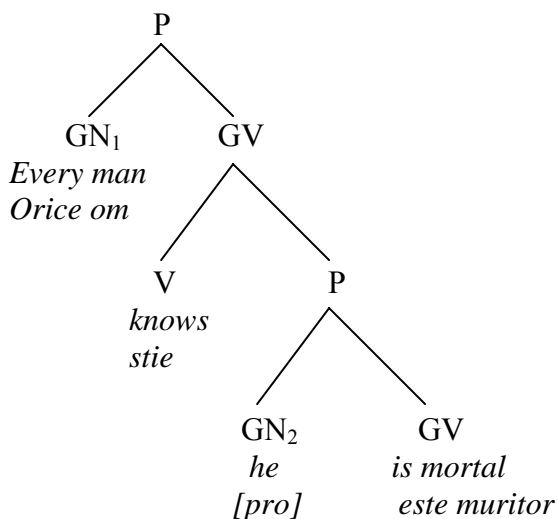
Sintagma “orice om” nu poate fi interpretata ca expresie referentiala din moment ce cuantificatorii nu se refera la un individ anume, ci mai degraba spun ceva despre numarul obiectelor sau indivizilor. Pentru a interpreta pronumele care apar in astfel de contexte, se pare ca avem nevoie de o altfel de explicatie, de una non-referentiala. Astfel, Geach (1962) considera ca pentru a interpreta pronumele care apar in aria de referinta a unor expresii de genul “orice om”, “un om”, “nici un om”, “multi oameni”, folosim variabile care sunt legate de acesti cuantori. In exemplele de mai sus, pronumele se afla in aria de referinta a cuantorului universal “orice om” in (2) si respectiv a celui existential in (3) si sunt legate de acestia, deci sunt pronume legate. Intrebarea care necesita un raspuns acum este: Cum stim cand un pronume este legat? Putem folosi un test sintactic simplu pentru a raspunde la aceasta intrebare. Atunci cand un pronume se afla in aria de cuprindere a antecedentului este interpretat ca variabila legata. In caz contrar, este expresie coreferentiala. Pentru a clarifica si mai mult lucrurile trebuie sa explicam cand un pronume se afla in aria de referinta a antecedentului. Raspunsul e cat se poate de clar: daca α c-comanda pe β , atunci β se afla in aria de referinta a lui α . α c-comanda pe β daca orice nod bransant care domina pe α , domina de asemenea si pe β . Iata reprezentarea sintactica a exemplurilor (1) si (2), reluate aici ca (4) si (5):

In exemplul (4) de mai jos, GN₁ nu c-comanda pe GN₂, in timp ce in (5) GN₁ c-comanda pe GN₂:

(4)



(5)



³[pro] este corespondentul vid fonologic al pronumelor lexicale “el”, “ea”, etc.

Exista pronume care nu se afla in aria de referinta a cuantificatorilor, deci nu pot fi interpretate ca pronume legate, dar nici nu par a fi expresii referentiale. Este ,in special, cazul anaforei in discurs si al pronumelor din propozitiile numite “donkey sentences”, ilustrate in exemplele de mai jos:

- (6) *A man_i walked through the park. He_i whistled.* (Geach: 1962)
'*Un barbat s-a plimbat prin parc. [pro] A fluierat.*'
- (7) *If a farmer_i owns a donkey_j, he_i beats it_j.* (Geach: 1962)
'*Daca un fermier are un magar, [pro] il bate.*'

In exemplul (6), pronumele nu se afla in aria de referinta a cuantificatorului existential pentru ca nu este c-comandat de acesta, deci este o variabila libera. In (7), [pro] nu este coreferential cu antecedentul pentru ca acesta din urma este o expresie nedefinita care nu se refera la un individ anume. Singura posibilitate ar fi sa-l interpretam ca pronume legat, dar problema este ca nu se afla in aria de referinta a cuantificatorului existential. In astfel de exemple, unde nu mai avem de a face cu propozitii izolate, legaturile anaforice par greu de explicat.

3. Relatii anaforice in discurs

In mod normal, comunicarea nu ia forma unor propozitii izolate, ci este o inlantuire de propozitii care formeaza un discurs. Acest lucru ne obliga sa trecem dincolo de nivelul propozitiei si sa incercam sa vedem cum stau aceste propozitii impreuna pentru a forma un discurs coerent. Fiecare noua propozitie pe care o rostim este interpretata tinand seama de propozitiile precedente. Astfel, interpretarea incrementala se impleteste cu o caracteristica importanta a discursului si anume coeziunea semantica. Pronumele pune in lumina relatia dintre coeziune si interpretarea incrementala prin identificarea lui cu antecedenti potriviti. In ultimii ani, au aparut o serie de teorii care ilustreaza diferit relatiile anaforice in discurs si dau raspunsuri diferite la intrebarea: Ce face ca un antecedent sa fie accesibil? Abordarea “E-type” (Evans:1977) acorda pronumelui statutul de descriere deghizata, Teoria Reprezentarii Discursului (Kamp:1981, Kamp & Reyle: 1993) si Semantica Dosarelor (Heim: 1983) adopta o pozitie similara unde pronumele si nedefinitele introduc referenti de discurs, iar Logica Dinamica a Predicatelor (Groenendijk & Stokhof: 1991) extinde aria de cuprindere a nedefinitelor si pune accent pe notiunea de legare dinamica.

3.1 Pronumele E-type

Pronumele care se afla in afara ariei de cuprindere a operatorilor si nu sunt legate de acestia au fost denumite de Evans (1977) pronume E-type. Evans considera ca aceste pronume sunt de fapt niste descripii camuflate care isi reconstruiesc continutul descriptiv pe baza antecedentului. El asociaza acestor descripii definite presupozitia de unicitate, conform careia exista un singur obiect care are o anumita proprietate P si nu mai exista un alt obiect care sa aibe aceeasi proprietate. Exemplul (6) este interpretat in felul urmatoare: [pro] (he) este exact barbatul care s-a plimbat prin parc. Aceasta abordare este extinsa si cazurilor cu cuantificatori de genul :

- (8) *Every farmer who owns a donkey beats it.*
'*Orice fermier care are un magar il bate.*'

- (9) *If a woman has a car, she is happy.*
‘Daca o femeie are o masina, [pro] este fericita.’

Astfel, in primul caz [pro] este magarul pe care il are fermierul, iar in al doilea caz [pro] este femeia care are o masina. Heim (1982) respinge analiza de tipul E-type, considerand ca presupozitia de unicitate asociata descripiilor definite este incompatibila cu ‘donkey anaphora’. Ea considera ca daca am accepta presupozitia de unicitate in cazul unor exemple ca (6), (8) si (9) acest lucru inseamna ca exista exact un singur barbat care s-a plimbat prin parc, un singur magar pe care il detin toti fermierii si o singura femeie care detine o masina.

3.2 Solutia oferita de Teoria Reprezentarii Discursului

Teoria Reprezentarii Discursului dezvoltata de Kamp (1981) si Kamp si Reyle (1993) reuseste sa explice relatiile anaforice dintre pronume si antecedenti atat la nivelul propozitiei, cât si atunci cand se trece dincolo de aria de referinta a operatorilor, adica la nivelul discursului. Pronumele nu mai sunt variabile legate de cuantificatori; pronumele introduc referenti de discurs iar legaturile dintre acesti referenti si antecedenti se definesc in termenii notiunii de accesibilitate si subordonare între DRS-uri⁴. In cele ce urmeaza, vom introduce punctele cheie ale acestei teorii pentru a-i intelege mecanismele interne.

In DRT, discursul este reprezentat folosind structuri ale reprezentarii discursului (DRS-uri). O astfel de structura este formata din doua componente: un set de referenti ai discursului, reprezentand participantii la discurs si un set de conditii (DRS-conditions) care stabilesc diverse relatii între participantii din cadrul discursului. Procesul de interpretare a discursului incepe de la o structura sintactica, apoi folosind reguli de constructie, referentii de discurs si conditiile sunt plasati într-un DRS care, cu fiecare noua propozitie se imbogateste si se transforma rezultand o reprezentare semantica interpretabila. Structurile obtinute sunt interpretate într-un model. Astfel, un DRS are valoare de adevar daca modelul contine indivizi care corespund referentilor discursului din DRS si toate conditiile DRS-ului sunt satisfacuate de indivizii corespunzatori. Una dintre cele mai importante inovatii aduse de DRT este faptul ca atat descripiile nedefinite de genul “un barbat”, “o studenta”, cat si pronumele sunt tratate ca variabile libere care introduc referenti in discurs. Descripiile nedefinite si-au pierdut rolul de cuantificatori existentiali care leaga variabile asa cum se intampla in Logica Predicatelor. Sa luam, pentru inceput, exemplul (6) de mai sus pentru a vedea cum pot fi rezolvate relatiile anaforice din aceasta bucata de discurs.

- (10) *A man_i walked through the park. He_i whistled.* (Geach: 1962)
‘Un barbat s-a plimbat prin parc. [pro] A fluierat.’

(11)

x y
barbat (x)
parc (y)
x s-a plimbat prin y

⁴Pentru o structura a reprezentarii discursului vom folosi prescurtarea DRS de la “discourse representation structure”

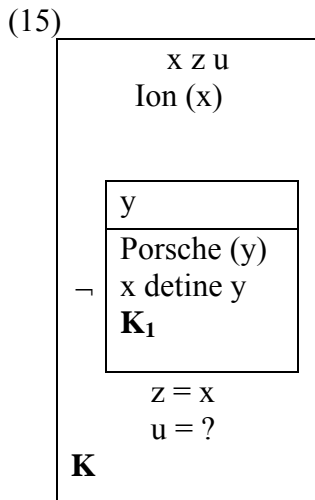
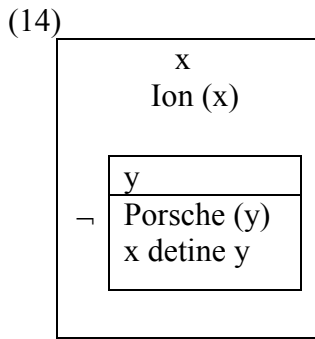
Prin urmare, descripia nedefinita “un barbat” introduce un referent de discurs x in partea de sus a structurii si conditia ca acest referent are proprietatea de a fi barbat, reprezentata ca *barbat* (x). Substantivul “parc” introduce, de asemenea, un nou referent y si conditia ca y are proprietatea de a fi parc, *parc* (y). Verbul exprima o relatie care se stabileste intre referentii discursului si care precizeaza ca un barbat s-a plimbat prin parc, x s-a plimbat prin y . Obtinem astfel reprezentarea din (11). Aceasta reprezentare are valoare de adevar daca gasim indivizi reali a si b , astfel incat a este un barbat, b are proprietatea de a fi *parc* si a s-a plimbat prin b . In continuare, vom interpreta a doua propozitie care adauga mai multi referenti de discurs si mai multe conditii aceleiasi structuri, imbogatind-o si transformand-o. Pronumele [pro] (he = el) introduce un referent de discurs u care are nevoie de un antecedent pentru a fi interpretat. Astfel, incercam sa-l identificam pe u cu un antecedent accesibil in reprezentarea pe care am construit-o. Un antecedent potrivit pentru pronume este referentul de discurs x , din moment ce amandoua au caracteristicile + uman, + singular. x este, de asemenea, accesibil pentru u deoarece amandoua se afla in aceeasi structura. Urmatorul pas este sa introducem conditia $u = x$ si informatia ca u a fluierat, *a fluierat* (u). Prin urmare, obtinem urmatoarea reprezentare:

(12)

x y u
barbat (x)
parc (y)
x s-a plimbat prin y
u = ?
u = x
a fluierat (x)

Asa cum am observat mai sus, o structura a reprezentarii discursului contine un set de referenti ai discursului si un set de conditii. Conditiiile pe care le-am intalnit pana acum au fost simple: *barbat* (x), *a fluierat* (x), $u = x$. Pe langa conditii simple, exista si conditii complexe. In Teoria Reprezentarii Discursului, majoritatea conectorilor (negatia, disjunctia, implicatia), cuantificatorii si alti operatori sunt reprezentati sub forma de conditii complexe de genul: $\neg K_1$ (negatie), $K_1 \Rightarrow K_2$ (implicatie), $K_1 \vee K_2$ (disjunctie), unde K , K_1 si K_2 reprezinta DRS-uri. Astfel, obtinem DRS-uri incluse in alte DRS-uri. Primele reprezinta conditii complexe in interiorul altor DRS-uri. Rezulta de aici ca DRS-urile incluse sunt subordoante DRS-ului principal. In cele ce urmeaza, vom reprezenta o parte de discurs care contine o negatie. Referentii de discurs aflati in aria de referinta a negatiei nu pot fi accesati din afara pentru ca sunt plasati intr-o structura subordonata structurii principale. Pentru a clarifica lucrurile sa analizam urmatorul exemplu preluat din Kamp si Reyle (1993:105):

(13) *John doesn't own a Porsche. *He likes it.*
'Ton nu detine un Porsche. Ii place [pro].

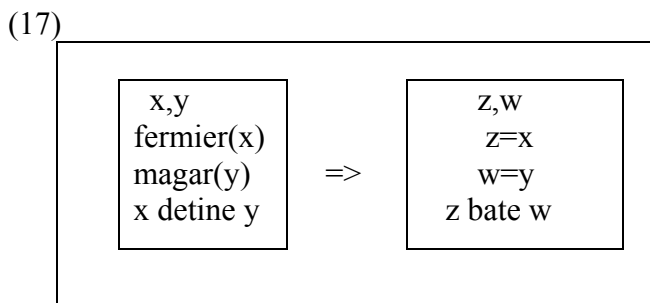


Daca analizam prima propozitie obtinem reprezentarea (14) de mai sus. In DRT, numele proprii introduc referenti de discurs in DRS-ul principal, deci "Ion" introduce un referent x si conditia $\text{Ion}(x)$ in DRS K . Descripia nedefinita introduce un referent y , conditia ca y are proprietatea de a fi un Porsche si informatia ca x detine y . Toate acestea se afla in aria de cuprindere a negatiei asa ca vor fi plasate intr-o structura subordonata lui DRS K , pe care o vom numi $\neg K_1$. A doua propozitie "He likes it. = Ii place [pro]." contine doua pronume care sunt in cautarea unor antecedenti adecvati. Relatia dintre pozitia pronumelui aflat in cautarea unui antecedent si aceea a referentului de discurs cu care se identifica este factorul principal care stabileste daca legatura anaforica este posibila sau nu. De aceea notiunea de accesibilitate este cruciala in DRT. Potrivit lui Kamp & Reyle (1993), notiunea de accesibilitate este definita in termenii subordonarii: daca $\neg K_1$ este o conditie a unui DRS K , atunci K_1 este subordonat lui K . Daca K_1 contine o conditie $\neg K_2$, atunci K_2 este subordonat lui K_1 si de asemenea lui K . Cu alte cuvinte, un DRS are acces la toti referentii de discurs plasati in DRS-uri carora le este subordonat. Rezulta de aici ca pronumele "he" plaseaza un referent de discurs z in DRS-ul principal, iar acest referent poate fi identificat cu referentul x care este unul accesibil pentru z . Pronumele "it" = [pro] plaseaza si el un referent u in DRS-ul principal, dar nu putem gasi un antecedent accesibil pentru el. Referentul de discurs y nu este accesibil pentru ca face parte din DRS K_1 care este subordonat lui DRS K unde este introdus u .

Am aratat ca teoriile traditionale nu reusesc sa interpreteze legaturile anaforice atunci cand antecedentul este un cuantificator iar pronumele nu se afla in aria de referinta a acestuia. Vom relua aici exemplul (7) de mai sus ca (16):

(16) *If a farmer_i owns a donkey_j, he_i beats it_j. (Geach: 1962)*
‘Daca un fermier are un magar, [pro] il bate.’

Expresia nedefinita “un fermier” nu se refera la un individ anume de unde rezulta ca pronumele [pro] (he = el) nu poate fi coreferential cu antecedentul. Singura posibilitate ar fi sa-l tratam ca variabila legata, dar problema e ca nu se afla in aria de cuprindere a nedefinitului. DRT trateaza astfel de cazuri, denumite “donkey sentences” intr-un mod diferit. Implicatia este reprezentata sub forma unei conditii complexe $K_1 \Rightarrow K_2$ care reprezinta un DRS subordonat DRS-ului principal. Referentii introdusi in antecedent sunt accesibili pentru cei din consecvent. Reprezentarea lui (16) este data mai jos:



In DRT si Semantica Dosarelor (Heim:1983), o descriptie nedefinita nu se comporta ca un cuantificator existential, ci pare a avea un fel de “forta universală”. O expresie nedefinita introduce, de fapt, o variabila legata de un alt cuantificator printr-un mecanism care se numeste “legare neselectiva” (unselective binding). In Logica Predicatelor toti cuantificatorii sunt selectivi. De exemplu, cuantificatorul universal si existential din urmatoarele formule $\forall x \phi$ si $\exists x \phi$ leaga doar variabila x si nu orice alta variabila din formula ϕ . In cazul de fata, implicatia (\rightarrow) leaga toate variabilele care reprezinta referenti de discurs din antecedentul conditionalei. Nedefinitul capata forta unui cuantificator universal iar pronumele poate fi interpretat ca un pronume legat normal si intelesul propozitiei este urmatorul: pentru orice fermier x si magar y, daca fermierul detine un magar, il bate.

In ceea ce priveste cuantificatorul universal, putem reprezenta contributia semantica a acestuia folosind tot implicatia. (18) exprima acest lucru foarte clar:

(18) *Every farmer who owns a donkey, beats it.*
‘Orice fermier care detine un magar, il bate.’

Cuantificatorul universal leaga atat variabila asociata termenului “fermier” cat si pea cea introdusa de descriptia nedefinita. Reprezentarea propozitiei (18) este de fapt (17). Tocmai aceasta combinatie dintre interpretarea nedefinitelor ca variabile si conceptul de legare neselectiva permite DRT-ului sa rezolve cu brio legaturile anaforice in discurs. In Semantica Dosarelor, relatiile anaforice sunt explicate intr-un mod similar numai ca DRS-urile au fost inlocuite de dosare, asa cum vom vedea in cele ce urmeaza. Vom oferi o prezentare succinta a acestei teorii fara a intra in prea multe detalii.⁵

⁵Pentru o prezentare detaliata, vezi Heim (1983)

3.3 Semantica Dosarelor

Teoria lui Heim (1983) este asemanatoare cu Teoria Reprezentarii Discursului. Potrivit lui Heim, sa intelegi un discurs inseamna sa ai un dosar cu mai multe fise care contin toata informatia ce a fost rostita pana in acel moment. Informatia este stocata pe fise de dosar care corespund referentilor de discurs in DRT, iar fisele sunt adunate in dosare care, la randul lor, corespund structurilor de reprezentare a discursului. Punctele cheie ale teoriei sunt urmatoarele: orice descriere definita poate fi adaugata pe o fisa veche, imbogatind informatia de pe fisa respectiva in timp ce orice nedefinit va fi adaugat pe o fisa noua. Iata ce reprezentare primeste aici exemplul (6), reluat ca (19):

(19)

F ₁ :	<table border="1"><tr><td>1</td></tr><tr><td>-este un barbat</td></tr><tr><td>-s-a plimbat prin 2</td></tr></table>	1	-este un barbat	-s-a plimbat prin 2	<table border="1"><tr><td>2</td></tr><tr><td>-este un parc</td></tr><tr><td>-a fost vizitat de 1</td></tr></table>	2	-este un parc	-a fost vizitat de 1	
1									
-este un barbat									
-s-a plimbat prin 2									
2									
-este un parc									
-a fost vizitat de 1									
F ₂ :	<table border="1"><tr><td>1</td></tr><tr><td>-este un barbat</td></tr><tr><td>-s-a plimbat prin 2</td></tr><tr><td>- a fluierat</td></tr></table>	1	-este un barbat	-s-a plimbat prin 2	- a fluierat	<table border="1"><tr><td>2</td></tr><tr><td>-este un parc</td></tr><tr><td>-a fost vizitat de 1</td></tr></table>	2	-este un parc	-a fost vizitat de 1
1									
-este un barbat									
-s-a plimbat prin 2									
- a fluierat									
2									
-este un parc									
-a fost vizitat de 1									

Inainte de inceperea conversatiei, receptorul are un dosar gol, numit F_0 care nu contine nici un fel de informatie. De indata ce a fost rostita prima propozitie, receptorul pune doua fise in dosar pe care le numeroteaza cu 1 si respectiv 2. Pe fisa 1 adauga urmatoarea informatie: “este un barbat” si “s-a plimbat prin 2” iar pe fisa 2 scrie “este un parc” si “a fost vizitat de 1”. Obtinem asadar un dosar cu doua fise pe care il numim F_1 . Trecem la procesarea urmatoarei propozitii. Imbogatim fisa 1 adaugandu-i informatia ca “a fluierat”, si obtinem astfel un nou dosar care contine tot doua fise, dar care este totusi diferit de primul. Ca si in cazul DRS-urilor, un dosar este adevarat daca gasim indivizi care sa corespunda informatiei continute de acesta. De exemplu, F_1 este adevarat daca printre toti barbatii exista unul care s-a plimbat prin parc si a fluierat, si fals daca nu exista un astfel de barbat.

3.4 Legarea dinamica

O alta teorie care analizeaza relatiile anaforice in discurs este Logica Dinamica a Predicatelor (Groenendijk & Stokhof: 1991). Aceasta are o sintaxa similara celei din Logica Predicatelor, dar difera de ultima printr-o interpretare dinamica a cuantificatorilor si a conectorilor care leaga variabile aflate atat in aria de cuprindere a acestora cat si in afara lor. Cu alte cuvinte, avem de a face cu o extindere a ariei de cuprindere a cuantificatorilor si operatorilor.

In DPL, rostirea unei propozitii provoaca schimbari in starea de cunoastere a receptorului si duce la o modificare a contextului in care a fost rostita acea propozitie. Schimbarea contextului este o trecere de la o stare de cunoastere la o alta stare de cunoastere. O stare de cunoastere este, de fapt, identica cu o functie care atribuie anumite valori unor variabile. Astfel, schimbarea contextului este o trecere de la o functie care atribuie valori unor variabile (in engleza termenul este “an input assignment”) la rezultatele obtinute dupa ce variabilele au luat valori, iar aceste

rezultate reprezinta, la randul lor, o alta functie de asignare (an output assignment) care va deveni functia de asignare a urmatoarei propozitiei. Interpretarea unui discurs consta intr-un set de astfel perechi de functii de asignare, setul unor perechi “intrare-iesire”. Exempul (6) de mai sus este reprezentat in Logica Predicatelor in urmatatorul fel:

$$(20) \exists x [\text{barbat}(x) \wedge \text{s-a plimbat prin parc}(x) \wedge \text{a fluierat}(x)]$$

Groenendijk & Stokhof considera ca o astfel de reprezentare nu este una compozitionala care sa tina seama de potentialul de schimbare al partilor componente ale propozitiei, desi variabila este cuprinsa in aria de referinta a cuantorului. Ei propun urmatoarea reprezentare care este una compozitionala:

$$(21) \exists x [\text{barbat}(x) \wedge \text{s-a plimbat prin parc}(x)] \wedge \text{a fluierat}(x)$$

In acest caz, interpretand prima propozitie (prima parte a conjunctiei) avem o functie de asignare care atribuie o valoare variabilei x legata de cuantorul existential. Rezultatul acestei interpretari devine functie de asignare pentru a doua propozitie, astfel ca orice aparitie a variabilei x in a doua propozitie va lua aceeasi valoare ca in prima, adica se va referi la aceeasi entitate. Prin urmare, valoarea atribuita variabilei x , si anume x este om, va fi transmisa aceleiasi aparitii a variabilei din a doua parte a conjunctiei. Datorita capacitatii de a lega variabile dincolo de domeniul sau de cuprindere, conjunctia este un conector extern dinamic.

Logica Predicatelor interpreteaza propozitiile care contin cuantificatori existentiali prin transformarea lor in cuantori universali. Exempul (7) de mai sus are urmatoarea traducere in LP:

$$(22) \forall x \forall y [[\text{fermier}(x) \wedge \text{magar}(y) \wedge \text{detine}(x,y)] \rightarrow \text{bate}(x,y)]$$

In DPL, asa cum am vazut, nedefinitele au forta unor cuantificatori existentiali. Astfel, (7) este reprezentat in (23):

$$(23) \exists x [\text{fermier}(x) \wedge \exists y [\text{magar}(y) \wedge \text{detine}(x,y)]] \rightarrow \text{bate}(x,y)$$

Antecedentul conditionalei contine o expresie nedefinita care are forta unui cuantificator existential dinamic care leaga variabila x . Consecventul contine un pronume care se traduce prin aceeasi aparitie a variabilei x . Astfel ca valoarea atribuita lui x in antecedent este transmisa consecventului. Acest lucru permite stabilirea legaturilor anaforice intre pronume si nedefinit.

4. Concluzii

La nivelul propozitiei, pronumele pot stabili relatii de coreferentialitate cu un antecedent sau pot fi variabile legate de un cuantificator atunci cand se afla in aria de cuprindere a acestuia. Probleme apar la nivelul discursului, atunci cand se trece dincolo de aria de referinta a operatorilor. Aceasta lucrare s-a vrut o privire generala aruncata asupra modului in care sunt rezolvate relatiile anaforice in discurs. O serie de teorii, denumite teorii dinamice ale limbii, au abordat problema diferit, reusind sa explice astfel de relatii. Dintre toate, Teoria Reprezentarii Discursului a avut cel mai mare impact. In DRT, relatiile dintre referentii de discurs si antecedenti au fost definite in termenii notiunii de accesibilitate si subordonare a DRS-urilor. S-a

observat ca legarea antecedentilor de pronumele aflate in propozitiile care urmeaza depinde in totalitate de modul cum este structurat discursul, de ierarhia discursurilor.

Bibliografie

De Swart, H. 1998. 'Introduction to Natural Language Semantics', CSLI Publications, Center for the Study of Language and Information, Leland Stanford Junior University.

Evans, G. 1980. 'Pronouns', *Linguistic Inquiry* 11.337-362. reprinted in G. Evans (1985) *Collected Papers*, Foris, Dordrecht.

Geach, P. 1962. 'Reference and Generality', Ithaca, NY: Cornell University Press.

Geurts, B. 1999. 'Presuppositions and Pronouns', *Current Research in the Semantics/Pragmatics Interface: Vol 3.*, Elsevier Science Ltd., Oxford, London.

Groenendijk, J. and M. Stokhof. 1991. 'Dynamic Predicate Logic', *Linguistics and Philosophy* 14: 39-100

Heim, I. 1982. 'The Semantics of Definite and Indefinite Noun Phrases', Ph.D. Dissertation University of Massachusetts, Amherst. Published in 1989 by Garland. New York.

Heim, I. 1983. 'File Change Semantics and the Familiarity Theory of Definiteness', In R. Bälauer, C. Schwarze and A. von Stechow (eds.), *Meaning, Use and Interpretation of Language*. De Gruyter, Berlin, pp. 164--189.

Kamp, H. 1981. 'A theory of truth and semantic representation', In *Formal methods in the study of language*, ed. by J. Groenendijk, T. Janssen, and M. Stokhof. Amsterdam.

Kamp, H. and U. Reyle. 1993. 'From discourse to logic', Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.

Karttunen, L. 1976. 'Discourse referents', In J. McCawley (ed.), *Notes from the Linguistic Underground*. Academic Press, New York, 363-385.

Krahmer, E. 1998. 'Presupposition and Anaphora', CSLI Publications, Center for the Study of Language and Information, Stanford, California.